

PM 2009:4 RI (Dnr 124-2662/2008)

Granskning av delårsrapport – uppföljning av budget 2008

Remiss från stadsrevisionen – revisorsgrupp 1

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen överlämnas och återopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Revisorerna har till kommunstyrelsen överlämnat en rapport avseende delårsrapport – uppföljning av budget 2008 för stadens nämnder och styrelser. I rapporten redovisas den granskning som hittills utförts under verksamhetsåret.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Jag instämmer i stadsledningskontorets synpunkter och föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Som svar på remissen överlämnas och återopas denna promemoria.
2. Protokollet i detta ärende förklaras omedelbart justerat.

Stockholm den 8 januari 2009

STEN NORDIN

Bilaga

Revisionskontorets granskning av delårsrapport – uppföljning av budget 2008

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Carin Jämtin* (s) enligt följande.

Det är anmärkningsvärt att drygt hälften av stadsdelsnämnderna gör en annan bedömning än stadsledningskontoret när det gäller stadens kostnader för ekonomiskt bistånd. Nämnderna prognostiserar en högre kostnad än stadsledningskontoret och åtta stadsdelsnämnder prognostiserar ett underskott om totalt 36,7 mnkr. Kostnaderna för det ekonomiska biståndet måste vara tydliga och lättillgängliga för att nödvändiga åtgärder ska kunna vidtas, särskilt i det sämre konjunkturläge vi nu befinner oss i, där vi kan räkna med att än fler människor kommer att behöva ekonomiskt bistånd.

Vi ser också att sex av fjorton stadsdelsnämnder bedömer att de kommer att överskrida sina budgetanslag. Vi ser åtskilliga oroväckande tecken på att kvaliteten i stadens verksamhet håller på att urholkas. Detta blir inte bättre av att den moderatledda majoriteten inte förmår hålla ordning på ekonomin. Skarpnäcks stadsdelsnämnd visar det största överskridandet av budgetanslaget (-29,8 mnkr). I tertialrapporterna har kommunstyrelsen angivit att nämnden ska ha en ekonomi i balans först år 2009. Som revisionskontoret framhåller kan beslut om avsteg från fastställd budget enbart fattas av kommunfullmäktige.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Revisionskontoret kritiserar att kommunstyrelsen allt för sent på året behandlar delårsrapporten. November är för sent för att fullmäktige och nämnderna ska ha några reella möjligheter att besluta om och åtgärda korrigeringar i verksamhet och ekonomi. Denna ordning försvaras emellertid av den styrande majoriteten eftersom borgarråden anses utgöra ”en del i en utökad demokratisk process”, något vi inte håller med om. Borgarrådsberedningen fyller i dag ingen verklig demokratisk funktion. Vi anser att man allvarligt bör överväga att slopa borgarrådsberedningen, i syfte att bli effektivare utan att den demokratiska insynen försämras.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Inger Stark* (v) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. Delvis tillstyrka föredragande borgarrådets förslag till beslut.
2. Därutöver framföra följande.

Vi delar revisorernas uppfattning om att kommunstyrelsen behandlar delårsrapporten för sent, vilket innebär att kommunfullmäktige inte har en reell möjlighet att besluta om åtgärder och nämnderna vidta åtgärder innan årets slut. Revisorernas kritik har framförts tidigare, utan att problemen har åtgärdats. Även om det är svårt att snabbt ta fram en bra lösning, bör frågan utredas. Det är inte acceptabelt att kommunfullmäktiges demokratiska funktion undermineras.

Därutöver är det oroande att sex av fjorton stadsdelsnämnder bedömer att de kommer att överskrida sin budget. Det är inte rimligt att anvisa budgetanslag som inte räcker för att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Situationen är inte oväntat värst inom stöd och service till personer med funktionsnedsättningar, individ- och familjeomsorg samt ekonomiskt bistånd – verksamhetsområden som inte prioriteras i den borgerliga budgeten.

När det gäller facknämnderna reagerar vi på att utbildningsnämnden redovisar nästan 40 mnkr i överskott samtidigt som skolorna tvingas göra neddragningar som drabbar eleverna hårt. Exploateringsnämndens stora överskott, troligtvis från utförsäljningar, väger inte upp att trafik- och renhållningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden alla kommer att överskrida budget.

Vi delar helt revisorernas uppfattning att nämndernas kommentarer till avvikelser behöver utvecklas ytterligare. För att kunna bedöma nämndernas måluppfyllelse på ett seriöst sätt, krävs ökad kunskap om graden av måluppfyllelse och information om uppföljningsmetoder.

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin, Tomas Rudin, Teres Lindberg* och *Malte Sigemalm* (alla s) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Emilia Hagberg* (mp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (mp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Revisorerna har till kommunstyrelsen överlämnat en rapport avseende granskning av delårsrapport – uppföljning av budget 2008 för stadens nämnder och styrelser. I rapporten redovisas den granskning som hittills utförts under verksamhetsåret.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 november 2008 är i huvudsak av följande lydelse.

Övergripande

Revisionskontorets bedömning är att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad enligt god redovisningssed och i enlighet med den Kommunala redovisningslagen (KRL). De brister som noterades i föregående års granskning av delårsrapporten har åtgärdats. Delårsrapporten har utvecklats och har i stort samma struktur som årsredovisningen och uppfyller lagens intentioner om god redovisningssed.

I delårsrapporten redovisas ett positivt resultat inklusive realisationsvinster om 2 123,0 mnkr (858,7 mnkr föregående år). Med hänsyn taget till balanskravet uppgår resultatet till 1 508,0 mnkr (375,6 mnkr föregående år). I årsprognosen förväntas ett positivt resultat om 312,5 mnkr, vilket innebär att balanskravet kommer att uppnås under 2008 enligt prognosen.

Revisionskontoret anser att kommunstyrelsens behandling av delårsrapporten sker alltför sent. Rapporten utgör underlag för kommunstyrelsen och ytterst fullmäktige att besluta om korrigeringar av verksamhet och ekonomi. För att fullmäktige ska ha en reell möjlighet att besluta om åtgärder och nämnderna ska få möjlighet att vidta åtgärder innan årets slut krävs att delårsrapporten behandlas så tidigt som möjligt på hösten.

Stockholm stad har olikt andra kommuner en politiks organisering som inkluderar borgarråd i enlighet med Kommunallagen kap 4, § 24. Borgarråden utgör en del i en utökad demokratisk process vilket endast bör anses vara positiv, i synnerhet utifrån stadens befolkningsstorlek. Att delårsrapporten behandlas av kommunfullmäktige först i november är en följd av denna ordning, vilken inte bör ändras. Som jämförelse kan nämnas att även kommunfullmäktige i Göteborg stad 2008 tillställts delårsrapporten i mitten av november, detta trots att Göteborg stad har en ordning där stadskontoret föredrar rapporten direkt till kommunstyrelsen.

Kontoret anser att det är viktigt att revisorerna respekterar den politiska och demokratiska beslutsprocess som staden har i enlighet med kommunallagen. Kontoret välkomnar förslag från revisorerna på hur processen kan snabbas upp i nuvarande organisation utan att det demokratiska inflytandet inskränks.

Staden totalt och kommunkoncernen

Revisionskontoret bedömer i sin rapport att resultat- och balansräkning i stort visar en rättvisande bild av resultat och ställning. Revisionskontoret anser dock att redovisningen avseende investeringar som i vissa fall redovisats som driftkostnad samt mark och fastigheter vars syfte är att avyttras bör förbättras för att god redovisningssed ska följas.

Stadsledningskontoret delar revisionskontoret synpunkt om att god redovisningssed ska följas. Kontoret vill dock påpeka att nämnderna följt de av kommunfullmäktige tidigare antagna reglerna om investeringar då ett antal nämnder inte haft investeringsbudget under 2008. I samband med att kommunfullmäktige fattade beslut om budget 2009 ges stadens nämnder budget för inventarier och maskiner. Detta har också revisionskontoret noterat i sin rapport. Stadsledningskontoret har under hösten omarbetat och förtydligat stadens riktlinjer för investeringar.

Enligt revisionskontoret ska mark och fastigheter vars syfte är att avyttras löpande redovisas som en omsättningstillgång. Stadsledningskontoret redovisar dessa som omsättningstillgång vid tertial- och årsbokslut. I dagsläget är det inte utrett hur en löpande redovisning av dessa fastigheter som omsättningstillgång ska genomföras. Det saknas också systemstöd för en sådan lösning. Påpekas bör att ytterst få av landets kommuner i dagsläget löpande bokför exploateringsfastigheter, som omsättningstillgångar. Med anledning av det har stadsledningskontoret tillsammans med berörd förvaltning och revisionskontoret tidigare kommit fram till att nuvarande lösning får gälla fram tills frågan är närmare utredd och systemstöd finns. Stadsledningskontoret arbetar dock aktivt med att förbättra redovisningen avseende mark och fastigheter som ska avyttras.

KPMG's granskning avseende stadens finansiella verksamhet

Periodisering av över- och underkurser

Då staden emitterar obligationer i befintligt program kan det uppkomma differenser då en skillnad mellan nominellt belopp och emissionslikvid. Enligt god redovisningssed ska denna skillnad periodiseras över obligationens löptid så att en jämn effektivränta redovisas.

I dag görs denna periodisering manuellt genom excel-beräkning och periodiseringsfunktionen i Agresso. För att minska det manuella arbetet sker bara periodisering över vissa belopp. I portföljsystemet CRM finns det funktionalitet för att genomföra dessa beräkningar och bokningar.

För att minska det administrativa arbetet och risken för fel rekommenderar KPMG att staden använder den funktionalitet som finns i CRM.

Stadsledningskontoret undersöker möjligheten att använda den funktionalitet i CRM som KPMG förslår. Utredningen beräknas vara klar under 2009.

Fordran Micasa Fastigheter

KPMG rekommenderar också att staden prövar värdet på en fordran mot Micasa Fastigheter där enligt avtal vare sig ränta eller kapital kommer att betalas.

Stadsledningskontoret utreder ovan nämnda fordran och beräknas vara klar med utredningen under 2008.